

VAN GAZON NAAR BONTE BERM

Biodiversiteit in de stedelijke omgeving wordt als steeds belangrijker ervaren. En dat is het ook! Willen we daadwerkelijk onze steden leefbaar houden, dan zullen we moeten kiezen voor duurzame groenvormen met een hoge biodiversiteit.

Het verbeteren van de biodiversiteit gebeurt al, bijvoorbeeld door gazons minder vaak te maaien zodat bloemen meer kans krijgen, of door gazons in te zaaien met een inheems bloemenmengsel.

Om de biodiversiteit nog verder te vergroten, met name in het vroege voorjaar, is het concept De Bonte Berm ontwikkeld. Binnen dit concept worden zorgvuldig gekozen, inheemse bloemenmengsels gecombineerd met geselecteerde bollenmengsels. Hiermee creëren we een vegetatie die tot wel acht maanden bloeit, weinig onderhoud vraagt en een grote biodiversiteit heeft. Tevens wordt met deze combinatie de seizoensbeleving versterkt.

HET ASSORTIMENT

De meest voorkomende inheemse kruiden voor zandgrond zijn:

Avondkoekoeksbloem, Duizendblad, Biggenkruid, Margriet, Sint-Janskruid, Knoopkruid, Peen en Vertakte leeuwentand.

De meest voorkomende bollen zijn:

Krokus, Sterhyacint, Trommelstokje, Sneeuwroem, Botanische tulp, Botanische narcis, Vogelmelk, Indianenbloem, Druifhyacint en Saffierhyacint.

De meest voorkomende inheemse kruiden voor kleigrond zijn:

Pastinaak, Peen, Gewone berenklauw, Gewone agrimonie, Wilde cichorei, Knoopkruid, Margriet en Bont kroonkruid.

De meest voorkomende bollen zijn:

Kievitsbloem, Zomerklokje, Indianenbloem, Botanische narcis, Boshyacint, Druifhyacint, Vogelmelk, Sneeuwroem, Sterhyacint, Krokus en Sierui.

DE AANLEG

De uit te voeren werkzaamheden bestaan uit het afschrappen van graszoden door een kraan of een fieldtopmaker, het machinaal planten van de bollen en het losmaken van een dunne bovenlaag door een rotorkopeg. Als laatste kan het mengsel worden gezaaid.

HET ONDERHOUD

Het onderhoud bestaat uit maaien en afvoeren van het maaisel, bij voorkeur met klein materiaal, één tot twee keer per jaar in een vaste periode. In het belang van insecten bij voorkeur 20 procent laten staan.

Huidige situatie:

Toekomstbeeld:

DE MEEST GEMAAKTE FOUTEN IN DE AANLEGFASE

- **Toepassen van een goedkoop exotemengsel.**
Dit geeft het eerste jaar veel bloemen, maar biedt geen meerwaarde voor insecten. De soorten zijn niet bestendig en komen na het eerste of tweede groeiseizoen niet meer terug.
- **Het toepassen van inheemse soorten die niet thuishoren in de omgeving.**
Deze sluiten niet aan bij de plaatselijk al aanwezige biodiversiteit en zijn zeer waarschijnlijk niet bestendig.
- **Het toepassen van inheemse soorten die niet passen bij de bodem of de bodemomstandigheden.**
Deze soorten moeten te veel energie stoppen in het aanpassen aan de bodemomstandigheden en verliezen daarmee de concurrentie met soorten die er wel thuishoren.
- **Verkeerde bodembewerking, zoals spitten, ploegen of vrezan van de bodem.**
Hiermee breng je zuurstof in de bodem, waardoor voedingstoffen te snel vrij komen. Daarnaast vermeerdert het wortelonkruiden en prikkelt het de kieming van ongewenste soorten. Dit alles leidt tot een ruige vegetatie.
- **Het niet afvoeren maar doorfrozen van de graszoden.**
Ook dit leidt tot een ruige vegetatie.
- **Uitvoer van bodemwerkzaamheden bij natte weersomstandigheden.**
Dit verslechtert de bodemstructuur en het bodemleven. Een goede vegetatie is gebaat bij een gezonde bodem.
- **Uitvoer van bodemwerkzaamheden bij natte weersomstandigheden.**
Dit verslechtert de bodemstructuur en het bodemleven. Een goede vegetatie is gebaat bij een gezonde bodem.
- **Bodemverdichting door gebruik van te zware machines.**
Ook dit verslechtert de bodemstructuur.
- **Het op depot zetten van grasplaggen of grond op de in te zaaien locatie.**
Dit veroorzaakt verdichting en uitspoeling van voedingstoffen, wat weer tot een ruige vegetatie leidt.
- **Het tolereren van spontane vegetatie na de aanleg en voor de inzaai.**
Met name in het voorjaar komen spontane vegetaties snel tot ontwikkeling en zaadvorming. Dit verslechtert de concurrentie-

positie van de nog in te zaaien soorten.

DE MEEST GEMAAKTE FOUTEN TIJDENS HET ONDERHOUD

- **Het niet jaarlijks in dezelfde periode maaien.**
Door verschuiving van de maaiperiode kan het gebeuren dat soorten niet tot bloei of zaadzetting komen. Dat brengt het voortbestaan van de soort in gevaar, vooral bij tweejarige en kort levende soorten.
- **Het te kort afmaaien.**
Dit beschadigt de plantenrozetten.
- **Het maaien met machines die het gras te veel fragmenteren, zoals een klepelmaaier, waardoor er maaisel achterblijft.**
Dit veroorzaakt meer voedingstoffen en leidt tot verruiging van de vegetatie.
- **Het maaien met te zware machines.**
Hierdoor raakt de bodem verdicht, waardoor er zich een andere en minder gewenste vegetatie ontwikkelt.
- **Het maaien bij natte weersomstandigheden.**
Dit bederft de structuur van de bodem en beschadigt het bodemleven. Gevolg: een ruige vegetatie.
- **Het te lang laten liggen van het maaisel.**
Dit verstikt de vegetatie. Wanneer het maaisel gaat rotten komen er voedingstoffen vrij die tot een ruige vegetatie leiden.
- **Het op hopen zetten van maaisel en te lang laten liggen.**
Ook dit verstikt de vegetatie en verdicht de bodem. Het rottende maaisel produceert veel voedingstoffen wat leidt tot een ruige vegetatie.
- **Het niet laten staan van 20 procent van de vegetatie**

WILT U MEER WETEN OVER DIT ONDERWERP?

Neem gerust contact met ons op.

De Bonte Berm

tel: 025 - 23 73 762

mail: info@debonteberm.nl

LANDELIJKE DEKKING VAN PARTNERS

binder
groenprojecten

Jonkers Groen kleurt!
hoveniers • daktuinen • natuur • water

Verhoeve Groen

hoek hoveniers
Eén met de natuur!

Ginkel
www.ginkelgroep.nl

VAN HELVOIRT
GROENPROJECTEN BV

BRAS FIJNAART
GROENVORZIENING & CULTUURTECHNIEK

Heem
brengt natuur dichtbij

natuurpro
Netwerk van natuurprofessionals

JUB

